

Králičí mor RHD 2 – léto 2017

Králičí mor RHD 2 je tedy v našich končinách realitou – na konci července byl laboratorně potvrzena varianta viru RHD2 na VFU v Brně ze vzorků králíků uhynulých ve dvou chovech v severních Čechách. Na Slovensku se o RHD2 více hodně mluvilo již loni – dokonce byl údajně diagnostikován RHDV 2 u slovenských králíků uhynulých bezprostředně po exportu v NSR, letošní informace od slovenských kolegů zatím nemám.

Vše o čem jsme v souvislosti s tímto onemocněním dosud v posledních dvou letech diskutovali, bylo spíše teorií být popsanou praxí ze zahraničí – teď se dostáváme do naší nejvlastnější praxe. A není tvrdší realita než bezmocně stát nad hromadou uhynulých zvířat.

Nebezpečí nekontrolovatelného šíření viru RHD 2 je mimořádně vysoké – u infikovaného králíka se příznaky projeví za 5 až 9 dní a za tuto dobu může být králík kdekoli, navíc králík může onemocnění překonat (uvádí se asi 20% úmrtnost), ale pak může po určitou dobu virus vylučovat a roznášet do okolí.

Nicméně jsem optimista – i s tímto virem lze bojovat a zvítězit.

Teď je důležité poznat jeho působení v naší praxi - jak se virus bude šířit, jak bude onemocnění probíhat u králíků různého stáří, jaké budou příznaky, nemocnost i úmrtnost, jak budou králíci odolní po očkování našimi původními vakcínami i jak budou efektivní nové vakcíny.

Je velmi zajímavé srovnat, jak se liší popisy nemoci v různých zemích – Francie, Španělsko nebo NSR. Jak se to tedy projeví v našich chovech?

Variabilita příznaků onemocnění je dána i delším průběhem (3 – 5 dnů), mohou se projevit záněty plic, výtoky z nosu nebo naopak vleklejší trávicí a metabolické potíže. Nižší úmrtnost pak může odvést pozornost od vlastního moru

V těchto dnech již bude k dispozici specifická vakcína proti RHD2 ze Španělska Eravac. Limitující však bude cena – přeci jen desetinásobná cena proti našim vakcínám může být rozhodujícím faktorem pro rozhodování v podmínkách běžných chovů.

Okamžitě po získání vzorků viru byl zahájen vývoj účinné vakcíny i v domácích podnicích (optimálně by jedna vakcína měla být účinná proti oběma typům viru moru). Některé chovatelské zkušenosti dokonce již nyní uvádějí účinnost slovenské vakcíny v podmínkách potvrzeného výskytu RHD2.

Co tedy teď?

1. Stále doporučuji očkování našimi původními vakcínami (např. Pestorin a Castorex), výhodné je vakcíny střídat, mladé chovní králíci do 6 měsíců revakcinovat - většina ztrát je dosud stále způsobeny původním virem, (navíc je možno úspěšně zvažovat alespoň částečnou zkříženou imunitu – to si však bude vyžadovat další seriózní ověření). Z praxe vyplývá, že starší králíci jsou odolnější – to však platilo i u

původního moru. V chovu tedy bude výhodné ponechávat starší chovné králíky s dostatečnou imunitou po opakovaném očkování.

2. Zvážit na základě nákazové situace, nákladů a hodnoty zvířat vakcinaci dovezenými vakcínami. Stále ale králíci musí být v imunitě proti původnímu viru, nové vakcíny nemohou vytvářet úplnou imunitu proti původnímu viru.
3. V chovech zpřísnit opatření proti proniknutí nákazy – karanténa králíků po přesunu, kontrola pohybu osob a materiálu, opatření proti prašnosti.
4. Při výskytu podezřelých úhynů v chovu kontaktovat Vašeho veterináře, je možné reklamovat účinnost vakcín a napomoci tak k poznání viru RHD2 v našich podmínkách. K vyšetření se odebírá vzorek jater uhynulého králíka.
5. Doporučuji znova přečíst vše, co bylo o RHD 2 dosud napsáno – neznalosti jsou často až zarážející i u některých zkušených chovatelů – ti méně zkušenější pak neví nic ani o běžném moru a jeho prevenci.
6. Na prevenci je nutno počítat i s nějakými náklady – běžné očkování proti moru a myxomatóze stojí cca 20 Kč - v porovnání i s cenou jatečného králíka je to akceptovatelná částka. V případě nutnosti vakcinací zahraniční vakcínou je nutno počítat s náklady několikanásobně vyššími.

V loňském roce byly v časopise Chovatel zveřejněny dva články na téma RHD2 – není od věci je zde přiložit.

Hodně zdaru v chovech přeje dr. Martinec